

RECENZIA

Viliam Judák: Putovanie k zázraku Veľkej noci

Nitriansky biskup Viliam Judák po vianočnej ponuke *Ježuliatko medzi nami* prichádza s ponukou úvah na svätópôstne obdobie, aby nás duchovne obohatil, s názvom *Putovanie k zázraku Veľkej noci*. Názov prezrádza, že je prianím autora, aby sa veriaci dobre duchovne pripravili na najväčší sviatok v cirkevnom roku.

MARIAN ŠURÁB

Kniha sa skladá z dvoch častí. V prvej časti sú zamyslenia na každý deň, od Popolcovej stredy až po Veľkú noc. Vychádzajú z Božieho slova na jednotlivé liturgické dni. Druhá časť sa venuje jednotlivým osobám, o ktorých autor napísal, že sa „dostali na životnú cestu Ježiša, zjednodušene povedané, zdanlivo celkom náhodne“ (s. 259). Veľké postavy v Ježišovej blízkosti sú prítomné v celej knihe, ale práve podrobnejší pohľad na tie „menšie“, o ktorých sa menej píše, robí knihu zaujímavou. Ukazujú, že v jeho blízkosti sa aj „malí“ ľudia môžu stať veľkými. Kniha je náboženským obohatením pre každého kresťana, v akomkoľvek stave a službe. Je vhodnou pomôckou pre kazateľov, ale aj pre laikov, ako súčasť každodenného pravidelného duchovného čítania a rozjímania.

Kvalita knižnej publikácie závisí od matérie, ktorú autor použije, a formy, akou ju prezentuje. Biskup Judák ponúka veľmi pestrú materiu, ktorá svedčí o jeho vzdelaní a záujme o všetky reálie, doplnenú vlastnými skúsenosťami. Čitateľ sa stretne nielen s jedinečnými myšlienkami autora, ale putuje k zázraku Veľkej noci s bohatstvom myšlienok, príbehov a udalostí zo živo-

Autorom ilustrácie na obálke knihy je akademický maliar Ondrej Zimka.

ta svätcov, cirkevných otcov, pápežov, biskupov, kňazov, obdivuhodných mužov a žien. V práci sú skombinované jednotlivé časti teológie, či už biblickej, dogmatickej, morálnej, spirituálnej alebo pastorálnej. Prechádza dejinami až k dnešným poznatkom nových humanitných vied. Ak sa to dá porovnať s nejakým zdravým potravinovým produktom, tak v tejto knihe sú prítomné mnohé nenahraditeľné zložky na kompletnú starostlivosť o náboženský život v dnešnej dobe. Napríklad je veľmi inšpiratívna úvaha, ktorá má názov *Odvážne a obetavé ženy* (s. 242 – 254).

Bohatstvo matérie je spracované príťažlivým štýlom. Vidno, že autor dokáže písať jasne, zrozumiteľne, pútavo a obrazne. Tak to robil Ježiš Kristus a po ňom všetci, ktorí hovorili a písali o veľkých teologických a náboženských pravdách zrozumiteľným a príťažlivým spôsobom. Čitateľia ocenia aj estetický dojem z knihy. Je to aj zásluhou reprodukcií obrazov akademického maliara Ondreja Zimku a ďalších ilustračných fotografií.

V časoch, keď sa na ľudí valí hovorená a písaná agresivita z každej strany, prináša kniha *Putovanie k zázraku Veľkej noci* múdrosť a silu Božieho slova, pokoj a povzbudenie k odvahe a nádeji, ktorá pramení z Kristovho víťazstva nad smrťou.

Popolcová streda

Začíname dňom, ktorý je už len svojím názvom dosť nepríťažlivý. Ako nepríjemne nám znejú takéto slová po všetkých tých veselých fašiangových dňoch. Akoby Cirkev – čo sa jej nakoniec aj často vyčíta – chcela človeka obráť o všetok jeho životný optimizmus, jeho perspektívu i nádeje, ba i ľudskú dôstojnosť. Akoby všetko chcela trochu popola zdegradovať a ukázať človeku, že je úbohý, že je ako tento popol.

Aké by to však bolo učenie, aká by to bola náuka, ktorá by takýmto spôsobom chcela znížiť korunu tvorstva? Naopak, dnešný deň, aj keď má príchutť smútku, je krásny v tom, že nám dáva možnosť uvedomiť si svoju veľkosť. Nebudem azda prismelý, keď poviem, že dnešný deň by sa mal sláviť ako Medzinárodný deň ľudskej dôstojnosti.

Dnešné liturgické gesto popolom, sprevádzané tvrdou pravdou: „Si prach!“, vyjadruje našu pripravenosť urobiť hlboký zárez do nášho života. Popol na našom čele symbolizuje, že sme ochotní vyrovnáť sa s chybami minulosti a odvážni urobiť nový krok. Keď prijímame popol, dávame sebe i okoliu najavo, že sme ochotní v našom živote mnoho napraviť.

Kto dnes dostáva popol znakom kríža na čelo, postaviť svoj vlastný, nie vždy bezchybný a pomimutelný život pod meno Otca, Syna a Ducha Svätého. Boh nám dáva aj tu pocítiť, že nás prijíma aj so všetkou našou obmedzenosťou a nedostatnosťou. Dáva nám takto odvalu zložiť nielen karnevalové masky, ale aj tie naše každodenné.

Kríž z popola naproti tomu v sebe nesie znak pomimutelnosti. To nás môže naladiť, aby sme v ňom nevideli iba upozornenie a odkaz na telesnú smrť, ale aj pripomienku, že je na ceste viery prirodzené a dôležité aj niečo spáliť, aby sme pochopili, čo má skutočnú hodnotu; aby sme mohli oddeliť kúkoľ od pšenice (porov. Mt 3, 12) a odmietnuť niektoré preoblečenia a maškarádu, ktorými sme sa obklopili. Len tak sa čoraz viac stávame podobnými Božiemu obrazu, ako to výstižne vyjadril pápež František na Popolcovú stredú (26. 2. 2020): „Sme však prachom, ktorý Boh miluje. Pán si zamiloval pozberať náš prach do rúk a vdýchnuť doň svoj dych života (porov. Gn 2, 7). Takto sme vzácnym prachom, ktorému je súdené žiť navždy. Sme zemou, na ktorú Boh vylial svoje nebo, prachom, ktorý obsahuje jeho sny. Sme nádejou Boha, jeho pokladom, jeho slávou. Popol nám pripomína cestu nášho života: od prachu k životu. Sme prach, zem, hlina, no ak sa dáme tvarovať rukami Boha, stávame sa niečím úžasným. A predsa, neraz pre-

dovšetkým v ťažkostiach a osamelosti vidíme jedine ten náš prach! Avšak Pán nás povzbudzuje: to málo, čím sme, má nekonečnú hodnotu v jeho očiach. Len odvalu! Narodili sme sa, aby sme boli milovaní, narodili sme sa, aby sme boli deťmi Boha.“

Ježišov spôsob je v šírení dobra nenápadný. Nikdy nerobil z dobrých skutkov šou. Veľmi dôrazne nás upozorňuje: „Dajte si pozor a nekonajte svoje dobré skutky pred ľuďmi, aby vás obdivovali, lebo nebudete mať odmenu u svojho Otca, ktorý je na nebesiach“ (Mt 6, 1). Toto je cesta k správne pochopeniu kresťanstva na každý deň nášho života. Predovšetkým však na Pôstne obdobie, ktoré nás nielen pozýva k hlbšiemu pochopeniu hodnôt, ku ktorým sa hlásime, ale malo by nami priam „zatriasť“, aby sme vyšli zo svojho pohodlia a obohatili seba i svet, v ktorom žijeme.

Na túto Popolcovú stredou sa nám Boh opäť aktuálne prihovára a dáva nám šancu hlásiť sa k životu, ktorý je plnohodnotný. Čas maškarád je preč! Teraz sa môžeme, ba musíme ukázať s autentickou tvárou. Popolcová streda nie je teda dňom, ktorý môžeme obísť bez povšimnutia. Je krásny vo svojej podstate, lebo nám ponúka hodnotu, ktoré majú svoje obohacujúce dôsledky pre pozemský i budúci večný život.

VILIAM JUDÁK